

(Politické) výpovědi německého divadla (No. 5)

Werner Schwab ve své hořké komedii *Pornogeografie* pohlédl na lidský život z úhlu, který je přiznáváný a používáný zřídka v tak ostrém tvaru. „Optikou sexu“ viděl člověka už na začátku minulého století dramatikův skoro krajan, Sigmund Freud. Pro oba je sex jistým kaleidoskopem ponižování.

Kompletní nahota je vyloučena, takže často vidíme kopulační pohyby cudně zahalených mužů i žen... FOTO DITA HAVRÁNKOVÁ

Schwab píše velmi vyostřeným jazykem, plným vulgarizujících novotvarů, a tak podtrhuje planost výsledků své analýzy. Překlad do češtiny, na němž spolupracovali Barbora Schnelle a režisér Michal Hába, je nejen jazykově velmi zdařilý, ale také mluvný. Přesto dělal některým hercům problémy.

Hrálo se v sále Hlávkovy koleje, „avantgardně“ proměněném: diváci sedí na praktikáblech pod původním malým jevištěm – herci mají k dispozici podlahu někdejšího hlediště. Myslím, že Národní památkový úřad, který už roku 2004 prohlásil celou stavbu koleje za kulturní památku, o tomto zneužití krásného art deco sálku buď neví – nebo možná mu nevádí... mně tedy vadila dost!

Inscenace pracuje prostředky studiového divadla, taková je i výprava (malované expresionistické perspektivy zavěšené na železné konstrukci, postupně strhávané). Režisér správně proklamuje, že: „těžiště textu leží ve vykloubeném jazyku“, ne vždy ale slovo dolehne k divákovi zcela zřetelně. Přes všechnu slovní „vulgarity“ se hraje „decentně“. Kompletní nahota je vyloučena, takže často na jevišti vidíme kopulační pohyby cudně zahalených mužů i žen. Výsledný efekt je ovšem nezáměrně směšný.

Myslím, že režisérova slova o tom, že zvláště dnes je nepřehlédnutelným tématem hry latentní či vnitřní fašismus, „který si v sobě neseme“, jsou zbytečně nadsazená. Manifestní je ovšem pohrdání, zneužívání a ponižování, zvláště markantně vyjadřované postavou manželky majitele domu. Tento typ vztahů, takové zacházení s bližními nejsou v dnešní realitě bohužel ojedinělé.

Zřejmě i toto vyznění hry vedlo porotu k rozhodnutí udělit inscenaci Cenu Josefa Balvína.

///

Předchozí díly festivalových zpravodajství:

(Politické) výpovědi německého divadla (No. 1)

(Politické) výpovědi německého divadla (No. 2)

(Politické) výpovědi německého divadla (No. 3)

(Politické) výpovědi německého divadla (No. 4)

Komentáře k článku: (Politické) výpovědi německého divadla (No. 5)

1. Marie Nováková

Co přesně myslíte

„zneužitím krásného art deco sálu“? Je zneužit tím, že se v něm hraje divadlo? Nebo tím, že se s prostorem hlediště a jeviště pracuje variabilně? Co přesně vám vadí? Nerozumím tomu.

■ Jan Dehner

Vadí mi,

že inscenátoři neuměli využít ojedinělého prostoru, naopak ho „znásilnili“! Např. most s osvětlením vypadá v původně líbezném interiéru nepatříčně, agresivně a hnusně. Divák teprve postupně a „náhodou“ poznává, v jak krásném sálu sedí.

Studiová divadlo „na podlaze“ se má hrát v jiných, příhodnějších prostorách/sálech (např. někdejší Chmelnice apod).

(Možná jste na Pornogeografii byla a měla podobný zážitek.)

■ Jiřina Šulcová

Pane Dehnere,

nchci Vám brát Váš názor na zasazení inscenace do konkrétního prostoru. Nicméně zvat na to Národní památkový úřad je snad trochu moc! Vždyť inscenace tomu sálu nijak neškodí, narozdíl od nedávné opuštěnosti a postupném pustnutí, které současný provoz Venuše v podstatě zachraňuje a mnohé inscenace – především DDTPP, ale i Chemického divadla a dalších – z genia loci toho místa i vycházejí.

■ Jan Dehner

Inscenace sálu zajisté neškodí,

ale také nevyužívá jeho půvabu, naopak před divákem ho takřka „skrývá“. Viděl jsem zde jen Schwaba a na žádné další inscenace tam po této zkušenosti „práce“ s prostorem a jeho geniem loci nepůjdu.

Přidat komentář

(Nezapomeňte vyplnit položky označené hvězdičkou.)
